

Психологија способности

Наставник: Александра Ј. Трогрлић, Јасмина М. Пекић

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов:

Циљ предмета

Упознавање студената са:

- i. савременим теоријама и моделима способности и основним истраживачким парадигмама
- ii. различитим концепцијама о биолошким основама способности, улози наследних и срединских (културних, социјализацијских и едукацијских) фактора у развоју способности
- iii. актуелним истраживањима у области људских способности
- iv. истраживањима релација способности и других релевантних психолошких и критеријумских варијабли, теоријским концепцијама и емпиријским евиденцијама о месту способности у интегративном функционисању индивидуе

Оспособљавање студената за:

- i. препознавање релевантних проблема у истраживању способности и релација способности и других релевантних варијабли
- ii. критички одабир одговарајуће литературе и њену систематизацију
- iii. формулисање адекватног истраживачког проблема и израду прикладног нацрта истраживања
- iv. спровођење истраживања, самосталну анализу, интерпретацију и критичку евалуацију резултата истраживања.

Исход предмета

Од студента се очекује да на крају курса буде способан да:

- i. наведе основне поставке актуелних теорија способности и критички процењује њихову емпиријску заснованост и потенцијалну експланаторну моћ
- ii. објасни полазне основе различитих парадигми у изучавању способности
- iii. наведе и образложи различите концепције о релевантним биолошким, културалним, социјализацијским и едукацијским факторима у контексту људских способности
- iv. аргументовано дискутује релације способности и различитих критеријумских и других варијабли у контексту њихове природе и порекла, као и практичних импликација
- v. идентификује релевантан истраживачки проблем у области способности, компетентно дискутује његов референтни оквир, коректно операционализује истраживачки проблем спроведе истраживање, самостално анализира и интерпретира резултате истраживања, критички анализира и аргументовано евалуира спроведено истраживање.

Садржај предмета

Теоријска настава

Теорије и модели способности од Бинеа до данас (репетиторијум); Савремене концепције људских способности: психометријски, биолошки, когнитивни, конструктивистички и други модели; Доминантни истраживачки приступи;

Сензорне и моторичке способности, вештине и таленти; Интелектуалне способности; Егзекутивне функције; Експертске способности, даровитост и креативност; Способности у некогнитивном домену;

Способности и селф: самопросена способности, интелектуални селф-концепт, личне теорије способности; Способности и личност: инвестиција и стилови;

Процена способности - интерпретативни приступи; Предиктивна ваљаност и практични значај процене способности.

Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)

Одабир и систематизација (у форми прегледног чланка) литературе релевантне за формулисање истраживачког проблема.

Израда и презентација истраживачког нацрта.

Спровођење истраживања, анализа и интерпретација резултата и писање истраживачког извештаја.

Литература

Станков, Л. (1991). Савремене перспективе у истраживању интелигенције. *Психологија*, XXIV, 3/4, 13-24,

Sternberg, R. (Ed.). (2000). *Handbook of intelligence*. Cambridge: Cambridge University Press

Carroll, J.B. (1993). *Human cognitive abilities*. Cambridge: Cambridge University Press.

Flanagan, D.P. & Harrison, P.L. (2005). *Contemporary intellectual assessment*. New York: Guilford Press

Saklofske, D.H. & Zeidner, M. (Eds.). (1995). *International Handbook of personality and intelligence*. New York: Plenum